



# SOK-YHTYMÄ

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2003

## TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Vuonna 2002 kokonaistuotannon kasvu päättyi 1,6 prosenttiin. Tämän vuoden kokonaistuotannon kasvuksi on tuoreimmissa ennusteissa arvioitu noin 1,2 prosenttia aiempien 1,6–1,8 prosentin kasvuennusteiden sijaan. Alkuvuonna kokonaistuotannon kasvu on ollut keskimäärin 1,3 prosenttia. Yksityisen kulutuksen kasvu ylsi 2,1 prosenttiin vuonna 2002. Tänä vuonna kasvuksi on ennakoitu 2,4–2,7 prosenttia. Kuluttajahintojen vuosimuutos oli kesäkuussa 0,8 prosenttia. Koko vuoden osalta hintojen nousun ennakoidaan jäävän 1,0–1,5 prosenttiin.

Taloudellisia odotuksia kuvaava kuluttajien luottamusindikaattori on alentunut edellisvuodesta koko alkuvuoden ajan. Saldoluku on kuitenkin positiivinen. Kesäkuussa kuluttajien luottamus Suomen talouteen ja varsinkin työllisyyskehitykseen heikkeni edelleen selvästi. Kuluttajien luottamus omaan talouteen on kuitenkin säilynyt edelleen vahvana ja lähes edellisen vuoden tasolla. Arvio kestokulutustavaroiden ostamisen edullisuudesta on vahvistunut selvästi viime vuoteen verrattuna.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan arvo lisääntyi kuluvan vuoden tammi–toukokuussa 3,7 ja määrä 3,6 prosenttia. Arvon muutos oli selvästi hitaampaa kuin edellisvuonna, mutta volyymi lisääntyi edellistä vuotta enemmän. Päivittäistavarakauppa ry:n mukaan sen jäsenyritysten päivittäistavarakaupan arvo kasvoi tammi–kesäkuussa vain 0,7 prosenttia. Jäsenyritysten hitaaseen arvon kehitykseen vaikutti uusi kilpailutilanne sekä erityisesti tuontihedelmien ja -vihannesten hintojen aleneminen. Myös kaupan kilpailutilanteen kiristyminen ja tuoterakenteiden muutokset ovat osaltaan olleet vaikuttamassa kaupan hintakehityksen maltillisuuteen. Tavaratalokaupan arvo kasvoi 4,4 prosenttia ja määrä 3,9 prosenttia.

Tammi–huhtikuussa kasvoivat eniten kodintekniikka-kauppa, lääke- ja sairaanhoitotarvikkeiden sekä kosmetiikkatuotteiden kauppa. Kasvu edellä mainituilla tuotealueilla oli lähes 10 prosenttia. Myynnin arvo laski kulta- ja kelloalan kaupassa sekä jalkine- ja nahkatavaroiden kaupassa.

Uusia henkilöautoja rekisteröitiin tammi–kesäkuussa 79 513, jossa oli kasvua 22,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Autoala ennustaa tänä vuonna rekisteröitävän noin 130 000 uutta henkilöautoa.

Maatalouskaupan arvo kasvoi tammi–kesäkuussa noin kaksi prosenttia. Traktorirekisteröinnit kasvoivat alkuvuonna 8,8 prosenttia. Myös työkonekauppa kasvoi selvästi. Lan-

noite- ja rehukaupan arvo pysyi ennallaan ja kasvinsuojeluainekaupassa oli pientä kasvua. Viljakaupan kehitys oli negatiivinen johtuen alkuvuoden vaikeasta jäätilanteesta, joka haattasi viljan vientitoimituksia.

Hotelli- ja ravintola-alan palvelujen kysyntäkehitys on vuoden ensimmäisellä neljänneksellä alentunut määrällisesti noin kolme prosenttia, mutta hintojen nousun vaikutuksesta myynnin arvo säilyi edellisen vuoden tasolla. Edellisenä vuonna kasvu oli 1,5 prosenttia. Ravintolakaupan arvo polki paikallaan niin anniskeluravintoloissa kuin pikaruokaravintoloissa ja kahviloissa. Majoitusmyynnin arvo supistui tammi–maaliskuussa noin prosentin, vaikka hinnat nousivat 2–3 prosenttia. Hotellien käyttöaste oli tammi–toukokuussa 45,7 prosenttia, missä oli laskua edellisvuoteen 1,2 prosenttiyksikköä.

Poltonestekaupan volyymi kasvoi Öljy- ja Kaasualan Keskusliiton keräämien tietojen mukaan tammi–kesäkuussa bensiinin osalta 0,9 prosenttia ja dieselin osalta 2,9 prosenttia. Kevyen polttoöljyn osalta kasvu oli 11,8 prosenttia.

## S-ryhmän kehitys 1.1.–30.6.2003

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän vähittäismyynti ajalla 1.1.–30.6.2003 oli 3 456 milj. euroa. Myynnin arvo kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,4 prosenttia. Market-kaupan myynnin kasvu oli 1,6 prosenttia.

S-ryhmässä oli kesäkuun lopussa 1 243 toimipaikkaa, kun niitä oli edellisen vuoden vastaavana ajankohtana 1 223.

S-ryhmän vähittäismyynti ja sen kehitys ketjuittain 1.1.–30.6.2003:

	Milj. €	± ed.v. %
S-marketit	982	2,3
Prismat	812	1,4
Salet ja Alepat	180	-0,2
Market-kauppa yhteensä	1 974	1,6
Sokokset	113	2,1
Hotellit ja ravintolat	257	1,7
Maatalous- ja rautakaupat	498	1,9
Autokaupat	347	12,6
Liikennemyymälät ja poltonestekauppa	237	13,1
Muut	30	-5,7
<b>Yhteensä</b>	<b>3 456</b>	<b>3,4</b>

Alueosuuskauppojen lukumäärä 30.6.2003 oli 23 ja paikallisuuskauppojen 20.

Osuuskauppojen jäsensijoitusten yhteismäärä 30.6.2003 oli 527,8 milj. euroa ja kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 76,2 milj. euroa.

Osuuskauppojen asiakasomistajien määrä kasvoi ja oli 30.6.2003 yhteensä 1 114 948. Lisäys alkuvuoden aikana oli 42 617. Luvut sisältävät vuoden alusta asiakasomistajakonseptiin mukaan tulleiden yhdeksän paikallisuuskaupan asiakasomistajat, joiden vaikutus em. lisäyksessä oli 2 902.

S-ryhmän asiakasomistajaetuihin liittyvän bonusmyynnin kasvu on jatkunut edellisten vuosien tavoin voimakkaana. Kasvu 1.1.–30.6.2003 oli 8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Bonusta maksettiin em. ajalta 60,4 milj. euroa, mikä on 11 prosenttia edellistä vuotta enemmän.

S-ryhmän kuluvan vuoden myynnin arvon ennakoidaan ylittävän edellisen vuoden myynnin. S-ryhmän yhteenlaskettu alkuvuoden tulos on edellisen vuoden tasolla. Kuluvan vuoden tuloksen arvioidaan jäävän hieman vuoden 2002 tulosta pienemmäksi.

### **Osakkuusyhtiöiden kehitys 1.1.–30.6.2003**

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyhtyrityksistä merkittävin on Inex-konserni, jonka tehtävänä on tuottaa päivittäistavaroiden valikoima-, hankinta- ja logistiikkapalveluja sekä käyttötavaroiden logistiikkapalveluja mm. S-ryhmän ketjuille.

Inex-konsernin liikevaihto tammi–kesäkuussa oli 870 milj. euroa, jossa oli kasvua 4,4 prosenttia. Yhtiön tulos oli voitollinen mutta edellistä vuotta pienempi.

## **SOK-YHTYMÄN TOIMINTA 1.1.–30.6.2003**

### **SOK:n toiminta**

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa osuuskuntalain puitteissa S-ryhmän ja sen osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjauks-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta merkittäviä palveluita ovat lisäksi hankintapalvelut, vuokrauspalvelut ja teol-

lisuuden suoraan ketjuyksiköille toimittamien tavaroiden valikoima- ja laskutuspalvelut. Valtakunnallisten ja alueellisten tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajien palvelutarjontaa S-ryhmässä tehtyjen päätösten mukaisesti.

Viime vuoden aikana valmisteltiin SOK:n sääntöjen uudistamista ja uudet säännöt hyväksyttiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 23.4.2003. Sääntöihin on tehty uuden osuuskuntalain edellyttämät muutokset ja samalla sääntöjä on pyritty selkeyttämään ja modernisoimaan.

### **Konsernirakenteen muutokset**

#### Katsauskauden muutokset

Vuoden 2003 alussa SOK perusti North European Oil Trade Oy:n, jonka tehtävänä on hankkia keskitetysti polttonesteitä S-ryhmän ABC-liikennemyymälä- ja automaattiasemaketjulle. SOK myi yhtiöstä huhtikuun lopussa 34 prosentin omistusosuuden polttonesteiden tukkukauppaa harjoittavalle Greeni Oy:lle.

SOK:n kaksi kiinteistötytäryhtiötä myi helmikuussa Osuuskauppa Hämeenmaan toimialueella sijaitsevat liikekiinteistönsä Osuuskauppa Hämeenmaalle, joka harjoittaa niissä liiketoimintaa.

SOK myi maaliskuussa Helsingin Jollaksessa rakennustonttimaata omistavan tytäryhtiön osakekannan rakennusyhtiölle. Omistukseen jäävien ranta-alueiden omistamista varten perustettiin kiinteistötytäryhtiö.

SOK myi vuoden alkupuolella Raisiossa ja Tampereella sijaitsevien kiinteistöosakkuusyhtiöidensä osakkeet. Kesäkuussa SOK myi Valkeakoskella sijaitsevan kiinteistöosakkuusyhtiönsä osakkeet Pirkanmaan Osuuskaupalle, joka harjoittaa yhtiön tiloissa liiketoimintaa.

Hankkija-Maatalous Oy hankki huhtikuussa logistiikka-yhtiö Movere Oy:stä apportina osuuden, jolla se tuli yhtiön osakkaaksi tasaosuuksin yhdessä Suomen Rehu Oy:n ja Kemira Agro Oy:n kanssa.

Nurmeksessa sijaitsevan kiinteistöosakkuusyhtiön osakkeet myytiin tammikuun alkupuolella.

Katsauskauden lopussa purettiin Tallinnassa tavaratalotoimintaa harjoittanut Tenco Eesti AS sekä Merikampin Hotelli Oy, jonka harjoittama hotelliliiketoiminta on yhdistetty Sokotel Oy:öön.

#### Katsauskauden jälkeiset muutokset

Satakunnan Osuuskauppa ja SOK hyväksyivät toukokuussa sopimuksen, jonka mukaan Satakunnan Osuuskauppa ostaa Porin Sokos Oy:n liiketoiminnan. Liiketoiminnan siirto tapahtuu 1.1.2004.

Hankkija-Maatalous Oy osti kesäkuussa Baltiassa maatalouskauppaa harjoittavan Agribalt Oy:n 50 prosentin omistusosuuden Lännen Tehtaat Oyj -konsernilta. Kaupan jälkeen Hankkija-Maatalous Oy omistaa 1.7.2003 alkaen Agribalt Oy:n osakekannan kokonaan.

Kesäkuussa tehdyllä kaupalla Tallinnassa toimivan Hotelli Virun liiketoiminnat siirtyivät syyskuusta alkaen Sokos Hotels -ketjuun. SOK on perustanut Hotelli Virun liiketoimintoja hoitamaan paikallisen AS Sokotel -yhtiön.

SOK on toukokuussa hyväksynyt Maan Auto Oy:n vähittäiskauppaliiketoiminnan yhtiöittämisen. Suunnitelman mukaan uusi yhtiö aloittaa liiketoiminnan Maan Auto Oy:n täryhtiönä 1.1.2004 alkaen.

SOK on päättänyt ostaa rahahuolto-yhtiö Rekla Oy:n liiketoiminnan ja kiinteistön perustettavien yhtiöiden lukuun. Yhtiö tuottaa rahanlaskentapalveluja S-ryhmän yrityksille Etelä-Suomen alueella.

Loppuvuoden aikana puretaan kolme kiinteistötytäryhtiötä ja Kuusinen Oy sulautuu SOK:aan. Yhtiöiden liiketoiminta on loppunut vuonna 2002.

### Liikevaihto

SOK-yhtymän liikevaihto ajalla 1.1.–30.6.2003 oli 1 525 milj. euroa, jossa oli lisäystä 3,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 4,3 prosenttia.

SOK-yhtymän liikevaihto toimialoittain:

	Milj. € 1.1.–30.6. 2003	Milj. € 1.1.–30.6. 2002	± Ed.v. %
Maatalous- ja rautakauppa	407	397	2,4
Hotellit ja ravintolat	81	80	2,1
Autokauppa	169	139	21,6
Sokokset ja Emotion-myymälät	59	57	3,9
Marketkauppa	24	11	118,5
Käyttötavarahankinta	197	189	4,1
OVT-laskutus	584	593	-1,5
Kiinteistö-, vuokraus- ym. palvelutoiminnot	96	93	2,9
Myyty ja lopetettu liiketoiminta		4	-
Eliminoinnit	-92	-90	1,9
<b>Yhteensä</b>	<b>1 525</b>	<b>1 472</b>	<b>3,6</b>

Maatalous- ja rautakaupan liikevaihto kasvoi 2,4 prosenttia. Erityisen hyvin kehittyivät työkoneiden ja polttoöljyn myynnit.

Hotelli- ja ravintolatoiminnan liikevaihto kasvoi 2,1 prosenttia, mihin on osaltaan vaikuttanut yhden liiketoimintayksikön lisäys.

Autokaupan liikevaihto kasvoi 21,6 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Kasvuun vaikutti erityisesti se, että ostajat ovat siirtäneet autohankintojaan kuluvalle vuodelle autoveron laskun takia.

Sokos-tavaratalojen ja Emotion-myymälöiden liikevaihto kasvoi yhteensä 3,9 prosenttia. Asumisen ja vapaa-ajan tuotealueiden kasvu tavarataloissa oli hyvä, mutta koleaan kevään takia pukeutumiskaupan myynti jäi alle odotusten.

Marketkauppa, jota harjoitetaan Tallinnassa, on kasvanut merkittävästi johtuen kahdesta uudesta perustetusta Prismasta.

Käyttötavarahankinnan liikevaihto kasvoi 4,1 prosenttia ja teollisuuden suoraan ketjuyksiköille toimittamien tavaroiden laskutus (OVT) väheni 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kiinteistö- ja vuokrauspalvelujen liikevaihto on ollut edellisen vuoden tasolla. Muun palvelun liikevaihto on kasvanut 5,4 prosenttia, mihin vaikutti lähinnä lisääntynyt palvelutoiminta.

### Ylijäämä

SOK-yhtymän ylijäämä ennen satunnaisia erä ja veroja oli tammī-kesäkuussa 27,2 milj. euroa. Edellisenä vuonna vastaava ylijäämä oli 23,5 milj. euroa.

Ylijäämään kasvuun vaikutti pääosin toimialojen yhteenlasketun liikevoiton kasvu sekä rahoituskulujen myönteinen kehitys.

Toimialoittaiset liikevoivot ovat seuraavat:

	Milj. € 1.1.–30.6. 2003	Milj. € 1.1.–30.6. 2002
Maatalous- ja rautakauppa	5,9	6,9
Hotellit ja ravintolat	4,7	5,1
Autokauppa	5,0	2,2
Sokokset ja Emotion-myymälät	-3,2	-2,5
Marketkauppa	-0,5	-0,1
Käyttötavarahankinta	0,5	-0,8
OVT-laskutus	0,2	0,1
Kiinteistö-, vuokraus- ym. palvelutoiminnot	6,4	6,9
Myyty ja lopetettu liiketoiminta	0	-0,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,3	0,7
Eliminoinnit	5,8	5,1
<b>Yhteensä</b>	<b>25,2</b>	<b>23,2</b>

Maatalous- ja rautakaupassa tulostaso aleni jonkin verran edellisvuodesta lähinnä siemen- ja varaosakaupan heikentyneen kehityksen takia. Hotelli- ja ravintolatoiminnassa tulos oli edellisen vuoden tasolla. Autokaupan tulos parani selvästi, mihin merkittävästi vaikutti hyvä myynnin kehitys. Baltian autokaupan tulos on ollut edellistä vuotta parempi. So-

kos-liiketoiminnan tulos laski viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Virossa marketkaupan tulos oli edellistä vuotta heikompi, mihin vaikuttivat viime vuoden lopulla tehdyt investoinnit kahteen uuteen Prismaan. Kiinteistö-, vuokraus- ym. palvelutoimintojen tulos on ollut samalla tasolla kuin viime vuonna.

### **Investoinnit ja käyttöomaisuuden myynnit**

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat eli investoinnit käyttöomaisuuteen olivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla 21,8 milj. euroa. Keskeisinä kohteina olivat liiketoimintaryhmien investoinnit myynti- ja palvelutiloihin, joihin liikekiinteistöihin tehdyt kehittämisinvestoinnit ja eri toimintojen tietojärjestelmähankkeet.

Pysyvien vastaavien myynnit olivat vastaavasti 17,9 milj. euroa. Suurin kohde oli Helsingin Jollaksessa myydyt maa-alueet. Pirkanmaan Osuuskaupalle myytiin yksi ja Osuuskauppa Hämeenmaalle kaksi liikekiinteistöä, joissa ko. osuuskaupat harjoittavat liiketoimintaa. Lisäksi myytiin pieneköjä S-ryhmälle tarpeettomia maa-alueita, rakennuksia, koneita ja kalustoa sekä osakkeita.

### **Rahoitus**

Euroalueen markkinakorot jatkoivat laskuaan alkuvuoden aikana, pidemmät korot kääntyivät katsauskauden lopulla nousuun. Alkuvuoden 2002 keskimääräiseen korkotasoon verrattuna lyhyet ja pitkät korot olivat selvästi matalammalla tasolla.

SOK-yhtymän rahoitustuotot ja -kulut ilman pysyvien vastaavien sijoitusten arvonalentumisia olivat positiiviset 1,5 milj. euroa, jossa oli parannusta edellisvuodesta 1,3 milj. euroa. Parannus johtui pääasiassa korollisten nettovelkojen vähentymisestä. Korolliset nettovelat olivat kesäkuun lopussa 82,2 milj. euroa, jossa on vähennystä 46,7 milj. euroa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

SOK-yhtymän maksuvalmius pysyi hyvänä alkuvuoden aikana. Likvidit kassavarat ja rahamarkkinasijoitukset olivat kesäkuun lopussa 325,9 milj. euroa. Lisäksi yhtymällä oli 182,1 milj. euroa käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä, joista 137,9 milj. euroa oli pitkäaikaisia.

SOK-yhtymän omavaraisuus oli katsauskauden lopussa 36,3 prosenttia, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 35,5 prosenttia. SOK käytti oikeutensa maksaa vuonna 1996 liikkeeseen laskemansa 20,2 milj. euron määräisen pääomalainamuotoisen debentuurilainan ennenaikaisesti takaisin 22.5.2003. Lainan alkuperäinen eräpäivä oli 22.5.2006.

SOK-yhtymän vaihtuvakorkoisten nettolainojen korkorisikää on suojattu korkotermiineillä ja koronvaihtosopimuksilla. SOK:n valuuttamääräisillä lainoilla rahoitettiin ainoastaan oman pääoman sijoituksia Baltian tytäryhtiöihin. SOK:n suo-

malaisilla tytäryhtiöillä ei ollut valuuttamääräisiä lainoja. Baltian tytäryhtiöiden valuuttariskiä pienennetään ensisijaisesti rahoittamalla yhtiöiden toimintaa samassa valuutassa kuin rahan käyttökin on ja toissijaisesti johdannaisten avulla.

### **Henkilöstö**

Katsauskauden aikana SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 4 177 henkilöä, josta osuuskunnan henkilömäärä oli 492 henkilöä. Yhtymän henkilöstöstä työskenteli katsauskauden lopussa ulkomailta 629 henkilöä.

Yhtymän henkilömäärä oli kesäkuun lopussa 5 031. Edellisen vuoden loppuun verrattuna henkilömäärä kasvoi 386 henkilöllä ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilömäärä kasvoi 242 henkilöllä.

SOK-yhtymän henkilömäärän kasvu katsauskauden aikana johtui pääosin kevään aikana palvelukseen tulleista ke-säapulaisista. Lisäys edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan aiheutui pääasiassa Tallinnassa käynnistyneistä kahdesta uudesta Prismasta.

### **Muutoksia SOK:n hallinnossa**

SOK:n kenttäjohtaja ja hallituksen jäsen Reijo Lähteenmäki jäi eläkkeelle 31.7.2003. Uutena kenttäjohtajana aloitti 1.8.2003 aiemmin Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan toimitusjohtajana toiminut Kalle Lähdesmäki, joka jatkaa SOK:n hallituksen jäsenenä. Uudeksi hallituksen jäseneksi 1.8.2003 alkaen on nimitetty Osuuskauppa Maakunnan toimitusjohtaja Esko Hakala. SOK:n viestintäjohtajaksi 1.6.2003 alkaen nimitettiin yhteiskuntatieteiden maisteri Suso Kolesnik.

### **Tilikauden 2003 näkymät**

SOK-yhtymän koko tilikauden liikevaihdon arvioidaan kasvavan jonkin verran edellisestä vuodesta. Toimialojen loppuvuoden tulosarvioiden perusteella odotetaan niiden koko vuoden operatiivisen tuloksen jäävän hieman edellisestä vuodesta. Yhtymän ylijäämän ennen satunnaisia eriä ja veroja arvioidaan myös olevan hieman edellistä vuotta pienempi.

Helsingissä 20.8.2003

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN  
KESKUSKUNTA  
Hallitus

**KONSERNITULOSLASKELMA, Milj. €**

	1.1.–30.6.2003	1.1.–30.6.2002	Muutos	1.1.–31.12.2002
<b>Liikevaihto</b>	<b>1 524,8</b>	<b>1 472,4</b>	<b>52,4</b>	<b>2 997,8</b>
Liiketoiminnan muut tuotot	8,5	8,4	0,1	9,5
Materiaalit ja palvelut	1 325,1	1 284,7	40,5	2 614,7
Henkilöstökulut	73,5	71,2	2,3	142,8
Poistot ja arvonalentumiset	16,7	17,2	-0,5	34,6
Liiketoiminnan muut kulut	93,1	85,3	7,8	171,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksista (+/-)	0,3	0,7	-0,4	11,7
<b>Liikelylijäämä</b>	<b>25,2</b>	<b>23,2</b>	<b>2,0</b>	<b>55,0</b>
Osuus osakkuusyritysten tuloksista (+/-)	0,0	-0,1	0,1	-0,1
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	1,5	0,2	1,3	-0,6
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,5	0,3	0,2	0,9
<b>Ylijäämä ennen satunnaisia eriä</b>	<b>27,2</b>	<b>23,5</b>	<b>3,6</b>	<b>55,2</b>
Satunnaiset tuotot		0,1	-0,1	
<b>Ylijäämä ennen veroja</b>	<b>27,2</b>	<b>23,6</b>	<b>3,5</b>	<b>55,2</b>
Välittömät verot (+/-)	-7,1	-5,3	-1,7	-10,7
Vähemmistön osuus (+/-)	0,3	0,3	0,0	-0,3
<b>Tilikauden ylijäämä</b>	<b>20,4</b>	<b>18,6</b>	<b>1,8</b>	<b>44,2</b>

**KONSERNITASE, Milj. €**

VASTAAVAA	30.6.2003	30.6.2002	Muutos	31.12.2002
Aineettomat hyödykkeet	51,8	45,8	6,0	48,0
Aineelliset hyödykkeet	324,3	346,4	-22,1	327,8
Sijoitukset	110,0	108,6	1,4	120,6
Vaihto-omaisuus	146,4	129,8	16,5	133,2
Saamiset *)	347,3	378,8	-31,4	321,6
Rahoitusarvopaperit	312,7	237,4	75,3	402,7
Rahat ja pankkisaamiset	13,3	18,2	-5,0	18,2
<b>Taseen loppusumma</b>	<b>1 305,7</b>	<b>1 265,0</b>	<b>40,7</b>	<b>1 372,1</b>
VASTATTAVAA	30.6.2003	30.6.2002	Muutos	31.12.2002
Osuuspääoma	80,4	71,3	9,1	78,4
Muu oma pääoma	372,7	358,8	13,9	358,2
Pääomalaina		20,2	-20,2	20,2
Vähemmistöosuus	16,8	15,9	0,9	16,8
Pakolliset varaukset	10,8	11,3	-0,5	11,8
Pitkäaikainen vieras pääoma **)	41,6	54,9	-13,3	49,7
Lyhytaikainen vieras pääoma	783,4	732,7	50,7	837,1
<b>Taseen loppusumma</b>	<b>1 305,7</b>	<b>1 265,0</b>	<b>40,7</b>	<b>1 372,1</b>

\*) sisältää laskennallisen verosaamisen

\*\*) sisältää laskennallisen verovelan

VASTUUSITOUMUKSET, Milj. €

	30.6.2003	30.6.2002	Muutos	31.12.2002
<b>Annetut pantit ja vastuusitoumukset</b>				
Omasta velasta				
Pantit	7,6	15,4	-7,8	11,0
Kiinnitykset	45,6	45,6	0,0	45,6
Takaukset	20,4	15,1	5,2	20,5
Osakkuusyritysten velasta				
Takaukset	4,8	2,9	1,9	4,8
Osuuskauppakonsernien velasta				
Takaukset	8,2	13,0	-4,8	8,7
Muiden velasta				
Takaukset	0,2	0,2	0,0	0,2
Muut omat vastuut				
Leasingvastuut	17,7	13,9	3,7	17,7
Osamaksukannan takaisinostovastuut	95,6	88,9	6,7	77,0
Muut takaisinostovastuut	70,1	68,0	2,1	70,1
Muut annetut pantit	0,6	0,7	-0,2	0,6
Muut annetut takaukset	55,3	53,9	1,4	41,8
Muut annetut kiinnitykset	13,5	13,5	0,0	13,5

Vuokravastuut:  
S-ryhmän käytössä olevat vuokratut liikepaikat on turvattu pääsääntöisesti pitkäaikaisilla sopimuksilla, joista SOK-yhtymällä on vuokravastuita.

Johdannaissopimuksista johtuva vastuu, Milj. €

	Kohde- etuuden arvo 30.6.2003	Käypä arvo 30.6.2003	Josta avoimien sopimusten kohde-etuuden arvot 30.6.2003	Avoimien käyvät arvot 30.6.2003	Kohde- etuuden arvo 31.12.2002	Käypä arvo 31.12.2002
<b>Korkojohdannaiset</b>						
Termiinisopimukset	346,4	-0,4	146,4	-0,4	188,8	-0,9
Optiosopimukset						
Ostetut	82,0	0,0			92,0	0,1
Asetetut	82,0	-0,0			92,0	-0,1
<b>Koronvaihtosopimukset</b>	220,7	-2,0	157,1	-2,0	186,4	-0,7
<b>Valuuttajohdannaiset</b>						
Termiinisopimukset	20,6	-0,4	17,6	-0,3	26,5	0,2
<b>Sähköjohdannaiset</b>						
Termiinisopimukset	8,9	0,7	3,6	0,8	11,3	2,6

Kokonaisriskiasemaa tarkasteltaessa on johdannaisten lisäksi huomioitava suojattavien tase-erien positio.

Katsauskauden lopussa avoimena olleita johdannaissopimuksia on käytetty pääasiassa konsernin valuutta-, korko- ja hintariskin hallintaan.

Pisimmät avoimet koronvaihtosopimukset erääntyvät 5 vuoden kuluessa. Avoimet sähkötermiinisopimukset erääntyvät seuraavan 2 vuoden kuluessa ja muut avoimet johdannaissopimukset seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat markkina-arvoihin tai tulevien kassavirtojen nykyarvoihin.

Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.